

KÚRIA

Bfv.I.1297/2014/5.szám

A Kúria Budapesten, a 2015. év január hó 20. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A zsarolás büntette és más bűncselekmények miatt folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Hevesi Járásbíróság 3.B.80/2013/10. számú, valamint az Egri Törvényszék 4.Bf.604/2013/8. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Hevesi Járásbíróság a 2013. szeptember 17-én meghozott 3.B.80/2013/10. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki 2 rendbeli zsarolás büntettében [1978. évi IV. törvény 323. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont] és 6 rendbeli uzsorabűncselekmény büntettében [1978. évi IV. törvény 330/A. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont], ezért halmazati büntetésül három év börtönbüntetésre és három év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett az előzetes fogvatartás beszámításáról és a járulékos kérdésekről.

A kétirányú fellebbezések folytán másodfokon eljáró Egri

Törvényszék a 2014. január 13-án jogerőre emelkedett 4.Bf.604/2013/8. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, megállapította, hogy a 6 rendbeli uzsorabűncselekmény folytatólagosan elkövetett, a terhelt többszörös visszaeső, a vele szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát öt év hat hónapra felemelte, végrehajtási fokozatát fegyházban állapította meg, a mellékbüntetés tartamát öt évre felemelte.

A jogerős ügydöntő határozat ellen a terhelt a Be. 416. §-ának (1) bekezdés a) pontjára alapítva felülvizsgálati indítványt terjesztett elő. Álláspontja szerint jogellenesen ítélték el, ugyanis 2009 és 2012 között az uzsorabűncselekmény nem szerepelt a Btk.-ban, azt pedig nem tilalmazta a törvény, hogy kölcsönt adjon másoknak; emellett a sértettek - mivel nem tudták a kölcsönöket visszafizetni - valótlanul hivatkoztak arra, hogy tőlük uzsorakamatot követelt. Mindezek miatt azt indítványozta, hogy a Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatokat helyezze hatályon kívül.

A Legfőbb Ügyészség a felülvizsgálati indítványt alaptalannak találta, ezért arra tett indítványt, hogy a Kúria annak ne adjon helyt, és a jogorvoslattal támadott határozatokat hatályukban tartsa fenn (BF.1590/2014/1).

A Kúria a Be. 423. § (4) bekezdésében írtakra figyelemmel a határozatokat a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján felülvizsgálta.

A terhelt felülvizsgálati indítványa a tényállást támadó részében kizárt, a büntetőjogi felelősségének megállapítását vitató részében alaptalan.

A Be. 416. § (1) bekezdés - az indítványozó által felhívott - a) pontja szerint felülvizsgálatnak van helye, ha a terhelt elítélésére anyagi jogi szabály megsértésével került sor.

Ilyen anyagi jogi szabályra azonban a terhelt nem hivatkozott. Indítványában bűnösségét vitatva a bíróság bizonyítékokat mérlegelő tevékenységét, ezen keresztül a tényállást támadta, arra hivatkozva, hogy a pénzösszegek tekintetében a bíróság a tényállást csak a sértettek valótlan vallomása alapján állapította meg, azokat semmilyen módon nem ellenőrizte, mint ahogy nevezettek szociális körülményeit sem.

A Be. 423. § (1) bekezdése értelmében azonban a felülvizsgálati eljárásban a tényálláshoz kötöttség érvényesül; a jogerős

határozatban megállapított tényállás a felülvizsgálati indítványban nem támadható, és a bizonyítékok - így a terhelt és a tanúk vallomásainak - eltérő értékelésére, a jogerős határozatban megállapított tényállástól eltérő tényállás megállapítására, további bizonyításra nem kerülhet sor.

Következésképpen a terhelt felülvizsgálati indítványa a tényállást támadó részében kizárt.

A Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja alapján felülvizsgálatnak van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki. Bár a jogszabályhelyet a terhelt nem hívta fel, indítványát egyebekben tartalmilag erre alapozta.

Az irányadó tényállás szerint a terhelt a bűncselekményeket 2010. szeptember és 2013. február között követte el.

Az uzsorabűntettet - mint ahogy erre a Legfőbb Ügyészség indítványa helytállóan utalt - 2009. március 1. napjától rendelte az 1978. évi IV. törvény büntetni; a törvény 330/A. §-a szerint volt büntetendő annak a magatartása, aki a sértett rászorult helyzetét kihasználva üzletszerűen olyan különösen aránytalan mértékű ellenszolgáltatást tartalmazó megállapodást kötött, melynek teljesítése a sértettet, illetve annak hozzátartozóját súlyos vagy további nélkülözésnek tette ki.

Következésképpen az uzsorabűntett alapesetét képezte az üzletszerű elkövetés.

Az irányadó tényállás szerint a terhelt a folytatólagosság egységébe tartozó cselekményeinek egy részét e szabályozás hatálya alatt kezdte meg.

A 2011. évi CXXXIV. törvény 1. § (1) bekezdésével 2011. november 1-től módosította az 1978. évi IV. törvény 330/A. §-át, és az üzletszerű elkövetést a (2) bekezdés b) pontjaként minősített esetként rendelte büntetni.

A korábbi szabály hatálya alatt megkezdett cselekményeket a terhelt már az új szabályok hatálya alatt fejezte be.

A következetes bírói gyakorlat a több részcselekményből álló bűncselekményt az utolsó részcselekmény befejezésének időpontjában tekinti befejezettnek, így ez az időpont irányadó az elkövetés időpontjaként; ezért a 2011. november 1. napjától hatályos törvényi rendelkezés szerint minősülnek a terhelt cselekményei.

Következésképpen a bíróságok törvényesen minősítették a terhelt által elkövetett cselekményeket a zsarolás büntetével halmazatban (a helyes megnevezés szerint) uzsorabüntettnek, így a felülvizsgálatnak a bűncselekmények minősítését támadó részében alaptalan.

Emellett megjegyzi a Kúria, hogy a terhelttel szemben a büntetést nem halmazatiként kell megnevezni, hanem halmazati büntetésként kell kiszabni; ezért akkor, ha az első fokú ítéletben ez helytelenül szerepel, a másodfokon eljáró bíróságnak a helyesbítés kapcsán azt halmazati büntetésként kiszabottnak kell tekintenie. Ez azonban a büntetés törvényességét nem érinti.

A Kúria a Be. 423. § (4) bekezdésében írtakra figyelemmel a határozatokat a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok mellett az (5) bekezdésre figyelemmel a 416. § (1) bekezdés c) pontjában felsorolt és az indítványban nem hivatkozott eljárási szabálysértésekre tekintettel is felülvizsgálta.

Azonban ilyen egyéb eljárási szabálysértést sem észlelt.

Ezért - a Be. 424. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen eljárva - a Be. 426. § alapján a Hevesi Járásbíróság 3.B.80/2013/10. számú, valamint az Egri Törvényszék 4.Bf.604/2013/8. számú ítéletét hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja kizárja. A felülvizsgálati indítvány ismételt benyújtásával kapcsolatos tájékoztatás a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy ez esetben a Kúria - a Be. 421. § (3) bekezdésére figyelemmel - az indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2015. január 20.

Dr. Mészár Róza s.k. a tanács elnöke, dr. Vaskuti András s.k.
előadó bíró, dr. Soós László s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:
TóthLné
bíróügyi tisztviselő